

## Többnemzetiségű államok keletkezése és felbomlása Közép-Európában

### 1. forduló: AZ OSZTRÁK–MAGYAR MONARCHIA KELETKEZÉSE, ÖSSZEOMLÁSA ÉS EZEK KÖVETKEZMÉNYEI

Tudományos konferencia történészeknek, geográfusoknak, regionalistáknak  
és közgazdászoknak

**Szervezők:** DR. PHD, PHD GULYÁS LÁSZLÓ – Közép-Európai Közlemények. Történészek, geográfusok és regionalisták folyóirata; DR. HABIL. MARJANUCZ LÁSZLÓ – SZTE BTK Új- és Legújabbkori Magyar Történelem Tanszék; SZAB Filozófia és Történeti Szakbizottságának Magyar Történeti Munkabizottsága; DR. PHD. ZOMBORI ISTVÁN – Móra Ferenc Múzeum.

A Közép-Európai Közlemények folyóirat szerkesztősége több társrendezővel közösen háromfordulós konferenciasorozatot szervezésébe fogott a közép-európai államok 19–20. századi történetéről, gazdasági életéről és regionális fejlődéséről. Az 1. fordulóra 2009. március 6-án került sor, a második fordulót 2010. március 5-én, míg a 3. fordulót 2011. márciusában tervezzük.

Jelen beszámoló a 2009. március 6-án lezajlott első fordulót mutatja be. A délelőtti folyamán az alábbi *PLENÁRIS ELŐADÁSOK* hangzottak el:

**Dr. Törzsök Erika:** Néhány aktuális gondolat a nemzeti kérdésről

**Dr. habil. Marjanucz László:** Térképek a nacionalizmus szolgálatában

**Dr. habil. Zakar Péter:** Egyház és politika az Osztrák–Magyar Monarchiában

**Dr. Prof. Majoros István:** Közép-Európa nyomában

**Dr. Prof. Szávai Ferenc:** Volt-e szerepe a gazdasági tényezőknek az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásában?

**Dr. PhD, PhD Gulyás László:** Közigazgatás és nemzeti kérdés

A délután folyamán három szekcióban az alábbi 23 szekcióelőadás hangzott el:

### 1. SEKCIÓ: Osztrák–Magyar Monarchia és Magyarország Szekcióelnök: Dr. PhD Nagy Mariann

**Nagy Mariann:** Állami gazdaságpolitika a peremvidékek felzárkóztatása érdekében: a felvidéki akció

**Nagy Miklós Mihály:** Az Osztrák–Magyar Monarchia geostratégiai és katonaföldrajzi kényszerei

**Majdán János:** Közlekedésfejlesztési koncepciók az Osztrák–Magyar Monarchiában és az utódállamokban.

**Pap József:** Országgyűlési választások eredményeinek statisztikai vizsgálata az 1887–1905

**Rab Virág:** Hasonlóságok és különbségek. Az első világháború következményei gazdasági, pénzügyi szempontból európai és magyar összehasonlításban

**Takács Gyula:** Katonapolitikai kérdések Magyarországon 1918 őszén

**Vörös Boldizsár:** A magyar köztársaság kikiáltása 1918. november 16-án: szimbolikus helyfoglalás térben és időben

**Tóth István:** Az alföldi szlovákok útkeresése 1918–1921

## 2. SZEKCIÓ: Utódállamok 1. (Történelem szekció)

Szekcióelnök: PhD Simon Attila és PhD Hornyák Árpád

**Simon Attila:** Nemzetállam-építés a két világháború közötti Csehszlovákiában

**Szalai Gábor:** A csehszlovák-magyar lakosságcsere hatásainak vizsgálata egy lokális (Véménd) példán keresztül

**Miklós Péter:** Fejezetek a csehszlovák-magyar lakosságcsere délföldi történetéből – Csanádalberti példája

**Hornyák Árpád:** Délszláv területi igények az I. világháború végén

**Pap Tibor:** A szerb Vajdaság, mint politikai cél/eszme kialakulása, formálódása, s a róla folyó diskurzusok 1848 és 1867 között

**Kókai Sándor:** A Bánsági Köztársaság a korabeli sajtóban és a visszaemlékezésekben

**Sarnyai Csaba Máté:** Az erdélyi világi katolikusok helyzetértékelése az impériumváltás után

**Gottfried Péter:** Hadsereg-szervezés, és a Székely Hadosztály

**Vincze Gábor:** Egyetemalapítási kísérlet Kolozsvárott 1920-ban

**Sípos József:** Kós Károly Néppártja

## 3. SZEKCIÓ: Utódállamok 2. (Regionalista-földrajzos szekció)

Szekcióelnök: Dr. PhD Suba János

**Suba János:** Nemzetiségi törekvések kartográfiai ábrázolása cseh és szlovák példák alapján.

**Demeter Gábor–Radics Zsolt:** Centrumok és perifériák a Monarchia szétesése után – az új határok racionalitásának vizsgálata gravitációs modellek alapján Köztes-Európában

**Császár Zsuzsa–Mérei András–Végh Andor:** Kisebbségi múlt és jövő Koszovóban.

**Tóth Imre:** Indivisibiliter ac inseparabiliter? Térszerkezeti változások egy összetartozó térségben. Ausztria és Magyarország

**Bali Lóránt:** Eszék és Pécs kétoldalú kapcsolatai az államszocializmustól napjainkig

Valamennyi szekcióelőadást élénk szakmai vita követte, így a konferenciaszervezők úgy érzik, hogy sikerült az eredeti célt – színvonalas szakmai fórumot szervezni a Közép-Európával foglalkozó történészeknek, regionalistáknak és földrajzosoknak teremteni – teljesíteni.

Terveink szerint a „TÖBBNEMZETISÉGŰ ÁLLAMOK...” második fordulóját 2010. március 5-én fogjuk megrendezni.

Gulyás László